

מאז 1962 קהילה ויצירה יהודית

פעילויות הקהילה מתקיימות בסיוע הסוכנות היהודית לארץ ישראל

פרשת "וארא"

מאת חיים ברנדט

שבת שלום

השבת בו ניתנה לי הזכות להעביר את דבר התורה הינה היום הראשון של שנת 2011 ועל כך מן הראוי לברך את רבבות המשתמשים בלוח הגרגוריאני בשנה טובה. חלק מהאנשים אף חגגו את כניסת השנה החדשה בליל אמש במסיבות המציינות את ליל הסילבסטר ונקראות על שמו של האפיפיור סילבסטר הראשון שמת ב-31 בדצמבר 335, הוא היה ה**בישופ** של רומא בתקופתו של קונסטנטינוס, ה**קיסר הרומאי** הראשון אשר גילה יחס אוהד ל**נצרות**. סילבסטר כיהן כאפיפיור מיואר 314 עד למותו.

יש הרואים בסילבסטר צורר היהודים, ושמועות הנפוצות בישראל מיחסות לו האשמות בהמרת יהודים לנצרות בכפייה, כמו גם ברציחתם ובעינויים. אין הוכחות בהיסטוריה הכתובה על שום יחס מיוחד של סילבסטר כלפי היהודים, לטובה או לרעה, ואין ראיות לרדיפת יהודים בידי הכנסייה בתקופתו. צו מילנו, שניתן על ידי הקיסרים המערבי והמזרחי אשר הבטיח חופש דת לנוצרים, כלל גם הכרה בחופש הדת של היהודים. מקור ההאשמות הוא ככל הנראה בכרוזים שונים של הממסד הרבני המביעים התנגדות לחגיגות ליל הסילבסטר וגם ביחס הכנסייה הקתולית בשנים מאוחרות יותר כלפי היהודים.

פרשת השבוע פרשת "וארא" הנה הפרשה השנייה בספר שמות ועוסקת ברובה בסיפור המכות אשר הונחתו בזו אחר זו על מצרים. אין בכוונתי לעסוק שוב בנושא התנהגותו של פרעה מלך מצרים וחוסר הבחירה אשר הושת עליו על ידי האל במילים " ואני אקשה את לב פרעה " בכוונתי לעסוק בפרשה זו ולהעלות את השאלה גם אם אינה נוחה לנו והיא מוסריותו של האל במכות מצרים מול העם המצרי.

כאשר עוסקים אנו בהקשחת ליבו של פרעה כדאי להזכיר אירוע מכונן שהתרחש השבוע בישראל שנבע מגבהות הלב והקשחתו, כך הגענו למעמד בו לנו יש נשיא לשעבר אנס שגם הורשע בדיון.

כבר בספר בראשית מכירים אנו את פרעה, זה שידע את יוסף, אבא או סבא של זה אשר מקשיח את ליבו ביציאת מצרים. הוא בעצם נוהג במחשבה המקובלת על שליטים, גם הנאורים בתקופה ההיא, האומרת שהעם זה הם ועל פיהם יישק דבר ככתוב "אתה תהיה על ביתי ועל פיך יישק כל עמי רק הכסא אגדל ממך. ויאמר פרעה אל יוסף ראה נתתי אותך על כל ארץ מצרים"

ואמנם כוחו של פרעה רב מאד ובעצם לצורך פתרון בעיית שנות הבצורת הוא משעבד את כל מצרים לטובת השליט הכול יכול שלה. גם הנביא יחזקאל בהפטרה פונה אל "פרעה מלך מצריים התנים הגדול הרובץ בתוך יאוריו אשר אמר לי יאורי ואני עשיתיני" וכאן אנו חוזרים לשאלה המוסרית - אם האל רוצה לפגוע ולהתחשבן עם פרעה מדוע הוא פוגע בנתיניו החפים או אולי לא חפים מכל פשע. האם המושג המקובל כיום במדינות יותר דמוקרטיות בו העם מקבל את המגיע לו בבחירת המנהיגים אשר ינהיגו אותו תופס גם במצב ההיסטורי שלפנינו שבו השליט אינו נבחר העם? ואם כך זה הדבר הרי שנוכל לומר כנאמר בהגדה של פסח כי המצרים הביאו על עצמם את המכות והפגעים מהם סבלו.

מאז 1962 קהילה ויצירה יהודית

פעילויות הקהילה מתקיימות בסיוע הסוכנות היהודית לארץ ישראל

אך באם המצב ההיסטורי אינו מקיים בקלות את הפרשנות הזו הרי אנו עומדים מול השאלה מדוע על מנת להאדיר את שם האל נדרשת פגיעה בכלל האזרחים וכנאמר במכת בכורות "ומת כל בכור בארץ מצרים מבכור פרעה היושב על כיסאו עד בכור השפחה אשר אחר הרחיים וכל בכור בהמה". עצם הפגיעה ללא הבחנה בשכבת הבכורות ללא תלות בגיל ובמעמד ואף בבכורות הבהמות מציגה את אלוהי ישראל כאל מתחשב, נוקם וחסר רחמים. אך נשוב לשאלה האם המדינה והעם מקבלים או כפי שחלק מכם יאמרו סובלים את המגיע להם בעצם השלטון אותו בחרו להם.

בימים אלה כאשר אנו נמצאים שבת לפני יציאת מצרים ושלשה שבתות לפני מעמד מתן תורה בפרשות בא ויתרו אנו נתקלים יותר ויותר בשיכון של "כי עבד הייתה בארץ מצרים" ובאי ההכרה בתורת הגר והתושב בארץ. "וגר לא תונה ולא תלחצנו כי גרים הייתם בארץ מצרים" ולעומת זאת נדמה כי רבים מקדשים את הנאמר בפרשת כי תשא בנושא כריתת ברית ליושב הארץ אשר האל אמור לגרש מפני בני ישראל.

אך בואו נדבר גלויות ולא בחידות האם ראינו את תגובת השלטון למכתב הרבנים או למכתב הרבניות או שמא להפגנות בערים השונות נגד הזרים השוהים כאן הן בד"ן והן כלא חוקיים הן נגד אזרחי המדינה בני דתות אחרות או בשמם המקובל הערבים. כרגיל לא שמענו קולות גינוי מצד השלטון שיוקיע את מניפי דגל השנאה וכל זאת בחסות הדגלים של שמירת הדת ומוסר בנות ישראל אשר הם חוששים שיקשרו יחסי קרבה עם שאינם יהודים כשרים.

ואני מצטט את מכתב הרבניות

"אחות יקרה! את בת מלך, את שייכת לעם סגולה, עם קדוש ויקר, עם של מלך מלכי המלכים. אנחנו רואות אותך בסופרמרקט כשאת עומדת בקופה ומשרתת את ציבור הקונים נאמנה, אנחנו רואות אותך בשירות לאומי בבתי חולים. העבודה שלך קשה, מסירות הנפש רבה ולא תמיד יודעים להעריך את זה לא תמיד יודעים לומר לך מילה טובה.

"באותו מקום יש לא מעט פועלים ערבים שמכנים את עצמם בשם עברי. יוסוף הופך ליוסי, סמיר הופך לסמי ועאבד הופך לעמי. הם מבקשים את קרבתך, מנסים למצוא חן בעיניך ונותנים לך את כל תשומת הלב שבעולם. הם דווקא כן יודעים להתנהג באדיבות, לשחק אותה כאילו הם באמת דואגים לך, לומר מילה טובה, אלא שההתנהגות שלהם היא רק זמנית. ברגע שאת בידיים שלהם, בכפר שלהם, בשליטה שלהם הכול הופך להיות שונה.

"את יכולה לשאול עשרות בנות שהיו שם. גם הן יאמרו לך שהכל עבודה בעיניים, מהרגע שתגיעי לכפר, החיים שלך לא יחזרו להיות כפי שהיו, ואת תשומת הלב שכל כך ביקשת לעצמך יחליפו קללות, מכות והשפלות. גם אם תרצי לצאת מאותו כפר זה יהיה כבר הרבה יותר קשה. הם לא יתנו לך, הם ירדפו אותך. הם לא יניחו לך לחזור.

"הסבתות שלך לא חלמו ולא פיללו שמישהי מצאצאיהן תעשה מעשה שיוציא את הדורות הבאים במשפחתה מהעם היהודי. למענך, למען הדורות הבאים, וכדי שלא תעברי את הסבל הנוראי, אנו פונות אליך בבקשה, בתחינה, בתפילה. אל תצאי עם גויים, אל תעבדי במקומות שיש שם גויים ואל תעשי שירות לאומי ביחד עם גויים."

מכתב הרבניות וההפגנות יצאו גם נגד השרות הלאומי בו בנות חסודות יכירו גברים שאינם יהודים כשרים כהלכה לכך יש לי פתרון קל שיתגייסו לצבא שם כולם ישראלים לפחות לפי חוק המדינה אם לא דתה.

ואם בגזענות ורדיפת הזר עסקינן יש להעלות על ראש בושנתנו גם את סיפור המסגד / חדר תפילה למוסלמים בבית חולים פוריה בו מה לעשות יש גם חולים גם אנשי צוות ואף מבקרים בני הדת המוסלמית והם מחויבים בתפילה 5 פעמים ביום. האמרה שיתפללו על הדשא ולא

התנועה ליהדות מתקדמת בישראל
יש יותר מדרכ אחת להיות יהודי

קהילת מבקשי דרך, ע"ר

ש"י עגנון 22 ירושלים 93589 קווי אוטובוס 22, 13, 24, 4

טל: 02-6792501 פקס: 02-6786207

דואר אלקטרוני: kehillah@bezeqint.net

אתר אינטרנט: www.mevakshei.org

מאז 1962 קהילה ויצירה יהודית

פעילויות הקהילה מתקיימות בסיוע הסוכנות היהודית לארץ ישראל

נרשה עבודה זרה במוסד יהודי מעוררת את שאת הנפש ואת הבורות וחוסר הסובלנות לגר תושב בארץ. הרי הפיכת כל חדר אשפוז לבית כנסת תמיד תתקבל בברכה ובתרומה. השבוע הועבר תקציב המדינה וכנראה שאת המגיע לנו נקבל החל מהיום. האתנן שולם תחת שמות שונים ומשונים למפלגות החרדיות חלקו ילך לתלמידי הישיבה וגם אם ישנו הגדרות וכינויים הרי שבסופו של חשבון התשלום יבוא על חשבון כיסו של כל אחד ואחד מאתנו. וזה כנראה מגיע לנו בבחירתנו.

המסים השונים בעיקר העקיפים עלו הן בתשלומי המים, הדלק, החשמל, התחבורה הציבורית ומה לא וזה מוכיח כי אלה נבחרנו וזה עונשינו. חלק מהיושבים כאן ימחה ויגיד לא אני בחרתי שלטון זה וחלק יגיד אני כן בחרתי שלטון זה, אך עצם השיטה השלטונית הנהוגה בארצנו בסופו של יום זה השלטון שנבחר וזה המגיע לנו – כל עוד לא נמחה ונפעל לתיקון השיטה.

ומכאן כמו שבימי עבר לא יכול העם להתמודד ולהשפיע על התנהגות מנהיגיו כך גם אנו נידונים לסבלותינו, ולמרות שיצאנו מבית עבדים וההשפעה היחידה שיש בכוחנו הדל להשפיע היא בבחירות הנערכות מעת לעת במידה ונלך להצביע וגם אז לא בטוח שנשפיע והרי רק לפני כשבוע התקיימו בחירות בשכונות, וכמה מאיתנו אכן טרחו להשתתף בהם?

ובאשר לשאלה המוסרית העומדת בפרשה מדוע לפגוע בנתינים המסכנים שאשיר לכם את הפתרונים כי לא נראה לי שניתן לתרץ התנהגות קשה ואלימה כזו הפוגעת ברבים אף אם אין ביכולתם להשפיע על התנהגות מנהיגם, כי בזמנים ההם ניסיונות השפעה כאלה הסתיימו לרוב באופן כואב יותר מאשר העונש מידי האל.

שבת שלום